

Vård- och omsorgsförvaltningen
Fredrik Jacobsen
Epost: fredrik.jacobsen@vasteras.se

Kopia till
Kommunstyrelsen, Västerås stad

Nämnden för personer med funktionsnedsättning

Tjänsteutlåtande - Månadsrapport nämnden för personer med funktionsnedsättning oktober 2023

Förslag till beslut

Nämnden för personer med funktionsnedsättning godkänner månadsrapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Verksamheterna inom nämndens ansvarsområde redovisade per oktober en budgetavvikelse om +6,5 mnkr, varav beställardel +7,9 mnkr och egenregiverksamhet -1,4 mnkr. Avvikelsen motsvarade 0,7 % av nämndens budgetram.

Den positiva budgetavvikelsen kan dels förklaras av lägre kostnader än vad som budgeterats inom verksamhetsgrenen "Stöd i ordinärt boende", dels av negativa budgetavvikelser inom verksamhetsgrenarna "Insatser enligt LSS" och inom "Vård/ Stöd inom Särskilt boende".

Helårsprognosen visar en positiv avvikelse mot budget med +1,9 mnkr, varav +7,4 mnkr avser beställardelen och -5,5 mnkr avser egenregiverksamheten. Avvikelsen motsvarar 0,2% av nämndens totala budgetram.

Vård- och omsorgsförvaltningen har till nämnden för personer med funktionsnedsättning lämnat följande förslag till beslut:

Nämnden för personer med funktionsnedsättning godkänner månadsrapporten och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Månadsrapport oktober 2023

Nämnden för personer med funktionsnedsättning

2023-11-10

Ekonomisk analys

Utfall januari- oktober

Verksamheterna inom nämndens ansvarsområde redovisade per september en budgetavvikelse om +6,5 mnkr, varav beställardel +7,9 mnkr och egenregiverksamhet -1,4 mnkr. Avvikelsen motsvarade 0,7 % av nämndens budgetram.

Den positiva budgetavvikelsen kan dels förklaras av lägre kostnader än vad som budgeterats inom verksamhetsgrenen "Stöd i ordinärt boende", dels av negativa budgetavvikelser inom verksamhetsgrenarna "Insatser enligt LSS" och inom "Vård/ Stöd inom Särskilt boende".

Överskottet inom Stöd i ordinärt boende med en positiv avvikelse om +14,8 mnkr kan främst förklaras av lägre kostnader inom boendestöd och inom sysselsättning psykiatri.

Den positiva avvikelsen inom Boendestöd (+8,3 mnkr) kan förklaras av lägre antal utförda timmar i förhållande till beviljad tid och på så vis en lägre kostnad för beställarsidan. Arbete pågår inom förvaltningens egenregi för att öka andelen utförd tid och en förändring kan ses då andelen utfört boendestöd av beställd tid mellan januari och oktober har ökat jämfört med samma period förra året. Individstöd har startat ett utvecklingsarbete där boendestöd på distans med hjälp av digital teknik har testats med förhoppning om att nå målgruppen i än större utsträckning.

Överskottet inom Sysselsättning psykiatri (+4,5 mnkr) kan främst förklaras av nämndens satsning på motivationsersättning där den faktiska kostnaden understigit den budgeterade men även av lägre personalkostnader än vad som budgeterats. Verksamheten har svårigheter att rekrytera personal i den utsträckning som önskas.

Budgetavvikelsen inom Insatser enligt LSS med en negativ avvikelse om - 7,1 mnkr och kan främst förklaras av högre kostnader avseende boende vuxna LSS. Avvikelsen beror både på högre kostnader för våra gruppboendestäder som bland annat behövt bemanna upp på grund av större behov av tillsyn hos de boende och för våra köpta placeringar än vad som budgeterats. Även korttidsverksamheten och daglig verksamhet redovisar negativa budgetavvikelser. Korttidsverksamheten har haft ett starkt inflöde av kunder och anpassningar av både lokaler och personalstyrka har krävts. Daglig verksamhet tampas med ökade kostnader, främst avseende personal och handlingsplaner för att få ned kostnaderna är igångsatta. Även ett förändringsarbete är påbörjat och de ekonomiska effekterna börjar gå att skönjas.

Budgetavvikelsen inom Särskilt boende beror på kostnader för köpta platser på Herrgårdets servicehus som inte budgeterats.

Prognos helår 2023

Helårsprognosen visar en positiv avvikelse mot budget med +1,9 mnkr, varav +7,4 mnkr avser beställardelen och -5,5 mnkr avser egenregiverksamheten. Avvikelsen motsvarar 0,2% av nämndens totala budgetram.

2023-11-10

Den största prognostiserade avvikelserna finns inom Stöd i ordinärt boende (+12,3 mnkr) och avser främst boendestöd då antalet utförda timmar prognostiseras bli lägre än vad som budgeterats. Även verksamheterna Sysselsättning psykiatri och kvalificerad tillsyn prognostiserar överskott.

En negativ avvikelse finns inom Särskilt boende (- 1,8 mnkr) och avser främst köp av 7 platser från Herrgårdets servicehus. Dessa platsköp finns ej budgeterade då nämnden avsåg att avsluta dessa köp. Platsköpen kan inte avslutas under innevarande år då det framkommit att en ramjustering gjorts mellan AN och NF under 2012 vilket gör att kostnaden belastar NF till dess att ny ramjustering görs.

Den största prognostiserade negativa avvikelserna finns inom insatser enligt LSS (-7,7 mnkr) och kan förklaras av avvikelser inom Bostad med särskild service (-6,6 mnkr) Daglig verksamhet (-4,5 mnkr), och inom korttidsverksamheten (-0,9 mnkr). Den negativa prognosen inom insatser enligt LSS vägs upp av positiva prognoser inom personlig assistans och inom övriga stödinsatser. Den positiva prognosen inom personlig assistans kan förklaras av att nämnden tagit hänsyn i budget för ny lagstiftning som initialt beräknas ge nämnden ökade kostnader. Denna kostnadsökning kan ännu inte skönjas och prognosen har därmed förbättrats.

Prognosen innehåller löneökningar om 2,9 mnkr över vad som budgeterats. Även det definitiva omsorgsprisindexet (OPI) blev högre än vad som budgeterats vilket ökar nämndens kostnader för LOU-upphandlade boenden med 2,6 mnkr.

Prognosen i oktober är oförändrad mot septemberprognosen.

	Utfall Jan - Okt 2023	Budget Jan - Okt 2023	Avvikelse Utf-Bud Jan - Okt 2023	Budget 2023	Prognos okt 2023	Avvikelse Bud - Prog 2023
Politisk verksamhet	-1.1	-1.6	0.5	-1.9	-1.9	0.0
Gem verksamhet	-56.9	-56.7	-0.2	-68.3	-69.2	-0.9
Stöd i ordinärt bo	-40.2	-55.0	14.8	-66.0	-53.7	12.3
Vård/stöd särbo	-75.2	-73.6	-1.6	-88.3	-90.1	-1.8
Insatser enl LSS	-641.1	-634.1	-7.1	-761.6	-769.4	-7.7
Socialt nätverk	-2.3	-2.4	0.1	-2.9	-2.9	0.0
Summa	-816.9	-823.4	6.5	-989.1	-987.2	1.9

2023-11-10

Verksamhetsstatistik

Statistik om insatser enligt LSS 1 oktober 2023

Socialstyrelsen samlar årligen in nationell statistik om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. I statistiken inkluderas alla beslut enligt LSS som var verkställda den 1 oktober. Statistiken används som underlag i det nationella systemet för utjämning av LSS-kostnader mellan kommuner och ligger till grund för den beräknade standardkostnad som utjämningsberäkningen utgår ifrån. I tabellen nedan presenteras årets statistik i jämförelse med förra året. Mer detaljer om statistiken finns i bilaga.

Verkställda insatser enligt LSS 1 oktober	2022	2023	Utv. antal	Utv. %
Antal personer				
Personlig assistans enl. 9 § 2 LSS	59	52	-7	-12 %
Ledsagarservice enl. 9 § 3 LSS	91	89	-2	-2 %
Kontaktperson enl. 9 § 4 LSS	313	292	-21	-7 %
Avlösarservice enl. 9 § 5 LSS	99	93	-6	-6 %
Korttidsvistelse utanför hemmet enl. 9 § 6 LSS	156	156	+0	0 %
Korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år enl. 9 § 7 LSS	89	95	6	+7 %
Boende barn/unga enl. 9 § 8 LSS	7	6	-1	-14 %
Boende vuxna enl. 9 § 9 LSS	379	386	+7	+2 %
Daglig verksamhet enl. 9 § 10 LSS	788	817	+29	+4 %
Totalt antal personer med insats	1274	1300	+26	+2 %
Totalt antal insatser	1981	1986	+5	+0,3 %
Antal beviljade timmar / dygn per månad	2022	2023	Utv. antal	Utv. %
Personlig assistans enl. 9 § 2 LSS (timmar)	14 909	12 972	-1 937	-13 %
Ledsagarservice enl. 9 § 3 LSS (timmar)	1 735	1 528	-207	-12 %
Avlösarservice enl. 9 § 5 LSS (timmar)	2 148	1 802	-346	-16 %
Korttidsvistelse utanför hemmet enl. 9 § 6 LSS (dygn)	825	806	-19	-2 %

Den 1 oktober 2023 hade 1300 personer i Västerås minst en verkställd och kommunalt beslutad insats enligt LSS. Det var en ökning med 26 personer jämfört med året innan. Det totala antalet beviljade insatser ökade från 1981 till 1986 insatser. Antalet insatser per person minskade, i genomsnitt var varje person i personkretsen beviljad 1,53 insatser 2023 jämfört med 1,55 insatser 2022. De vanligaste LSS-insatserna är daglig verksamhet och bostad med särskild service. Både de insatserna ökade i antal jämfört med föregående år. Även insatsen korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år som bedrivs inom skolans verksamhetsområde ökade, resterande insatser minskade eller var oförändrade.

2023-11-10

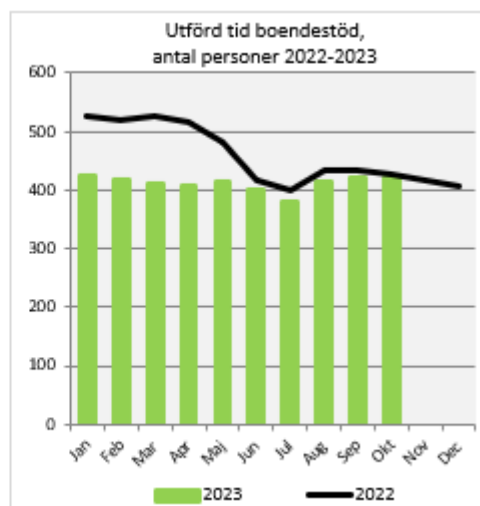
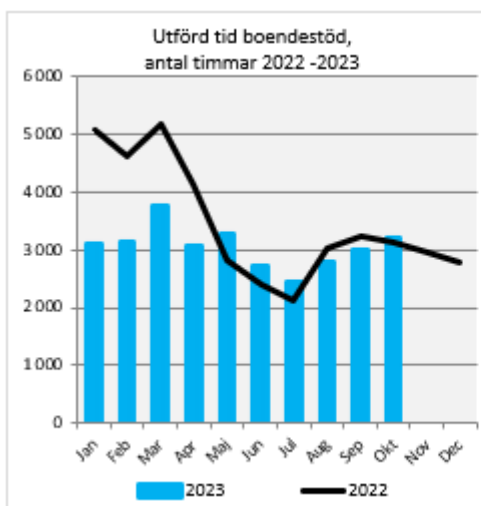
Det är fler män än kvinnor som har en insats enligt LSS. Den 1 oktober 2023 utgjorde kvinnorna 40 procent. Könsfördelningen varierar beroende på insats. Det finns också skillnader i olika åldersgrupper. Störst är skillnaden i de yngre åldersgrupperna. Bland barn mellan 0 och 12 år var 3 av 4 personer med beviljad insats pojkar.

Samtliga insatser där omfattningen beviljas i antal timmar minskade jämfört med föregående. För personlig assistans minskade de beviljade timmarna totalt sett med 13 procent. Ansvaret för personlig assistans är delat mellan kommunerna och Försäkringskassan, i den här statistiken redovisas endast kommunens beslut.

Insatser enligt SoL

	Okt 2022	Okt 2023	Utv. %
Boendestöd, utförd tid jan-okt	35 742	30 382	-15 %
Sysselsättning SoL, antal med beställd insats	146	149	+2 %
Bostad med särskild service SoL, antal med beställd insats	103	105	+2 %
Köpta placeringar bostad SoL, antal	13	14	+1 plats

För boendestöd är det totala utfallet för året (januari till och med oktober) 15 procent lägre än föregående år. Skillnaden avser årets fyra första månader då antalet utförda timmar var högre förra året än i år. Sedan maj 2022 finns det inga privata utförare av boendestöd och utfallet har sedan dess varit ungefär på samma nivå som föregående år både sett till både antalet personer och antalet timmar.

2023-11-10

Medarbetare

Analys nyckeltal

Nyckeltal	2022 2 sep	2022 2 okt	2022 2 nov	2022 2 dec	2023 3 jan	2023 3 feb	2023 3 mar	2023 3 apr	2023 3 maj	2023 3 jun	2023 3 jul	2023 3 aug	2023 3 sep
Sjukfrånvaro alla anställda, andel (%) (alla)	10.8 2%	9.98 %	10.4 0%	12.6 6%	11.2 3%	11.6 2%	11.3 9%	9.48 %	8.88 %	8.25 %	5.92 %	9.12 %	9.53 %
Timanställd omsorgspersonal, andel (%)	17%	16%	17%	19%	15%	15%	15%	14%	15%	22%	44%	23%	15%
Heltidsanställda månadsavlönade, andel (%) (alla)	87.3 7%	87.9 3%	88.2 7%	88.6 4%	88.8 5%	88.8 2%	89.2 0%	89.5 3%	89.2 0%	89.8 1%	90.3 3%	90.6 8%	90.6 7%

Arbete med sjukfrånvaron pågår och följs upp månadsvis. Sjukfrånvaron stiger något sedan sommaren och aktiva åtgärder pågår.

Ett aktivt arbete med sjukfrånvaron pågår. (Målet är 7%, ackumulerat, för 2023)

Arbetet med att minska andelen timanställda och istället höja grundbemanningen fortsätter. Arbetet börjar få effekt och enheterna fortsätter att se över andelen timanställda och samverkan mer med de timanställda som tas in. (Målet är 20%, ackumulerat, för 2023)

Andelen heltidsanställda fortsätter öka. Fortsatt arbete med olika pilotprojekt för att öka ytterligare. (Målet är 100%)

Status personalförsörjning

Hantering utifrån 11 timmars dygnsvila pågår i hela förvaltningen i schemalaggnings.

Nya vikarier inför julen håller på att rekryteras där det finns behov.

En rörlighet bland sjuksköterskor och chefer finns i förvaltningen och här pågår rekryteringsinsatser. Analyser kring varför man väljer att avsluta sin anställning pågår.

2023-11-10

Ett kundteam har startats upp tillsammans med Rekryteringsenheten för att utveckla samarbetet och skapa bättre förutsättningar för en bra process och en attraktiv arbetsgivare.

Status kompetensutveckling

Utbildning i bemanningsplanering har startat upp för egenregins chefer och assistenter samt stödresurser. Utbildningssatsningen pågår under hela hösten. En styrgrupp har startat upp för att hantera frågor som ska vara styrande i bemanningsplaneringen framöver. En bemanningshandbok kommer att tas fram som stöd till schemalaggningsenheten, assistenternas roller ses över och en kulturrese har startat kring ett nytt sätt att arbeta med bemanningsplanering. Syfte att säkerställa bemanningen framöver och att vara en attraktiv arbetsgivare med en god ekonomisk hushållning av resurserna.

Tre utbildningar i vårdsvenska är uppstartade och pågår utifrån tre nivåer under hösten.

Utbildningen i Hot & Våld pågår till och med oktober och pausas därefter till våren.

För chefer pågår Chefoskopet som är Sunt Arbetslivs metod för att ta fram chefers förutsättningar för att skapa en hållbar arbetsmiljö. Under hösten kommer samtliga chefer att erhålla ett antal workshops kring detta.

2023-11-10

Bilagor

Prognos per verksamhet

Bilaga: Prognos per verksamhet

NF - Oktober 2023, nettokostnad, tkr									
Verksamhet	NF totalt			Beställare			Egenregi		
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Politisk verksamhet	-1 890	-1 890	0	-1 890	-1 890	0			0
Gem adm och mynd.utövning	-58 831	-60 235	-1 404	-58 814	-60 202	-1 388	-17	-33	-16
Föreningsbidrag	-1 606	-1 606	0	-1 606	-1 606	0			0
Utvecklingsmedel	-900	-900	0	-900	-900	0			0
IT-stöd	-5 899	-5 399	500	-5 899	-5 399	500			0
Lokalanpassning	-1 100	-1 100	0	-1 100	-1 100	0			0
Delsumma Gemensamt	-70 226	-71 130	-904	-70 209	-71 097	-888	-17	-33	-16
Hemtjänst funktionsnedsatta	1 540	1 540	0	1 540	1 540	0			0
Arbetsrehab funktionsnedsatta	-23 725	-20 767	2 958	-3 366	-3 366	0	-20 359	-17 401	2 958
Kontaktperson SoL	-2 585	-2 286	299	-2 585	-2 286	299			0
Psykiatri	-500	-200	300	-500	-200	300			0
Bostadsanpassning	-5 600	-5 600	0	-5 600	-5 600	0			0
Boendestöd	-33 676	-26 034	7 642	-29 000	-22 201	6 799	-4 676	-3 833	843
Kvalificerad tillsyn	-1 500	-376	1 124	-1 500	-376	1 124			
Delsumma Stöd i ordinärt boende	-66 046	-53 723	12 323	-41 011	-32 489	8 522	-25 035	-21 234	3 801
Bostad till psyk funktionsnedsatta	-88 309	-87 904	405	-37 180	-37 180	0	-51 129	-50 724	405
Bostad till övr funktionsnedsatta	0	-2 200	-2 200	0	-2 200	-2 200			0
Delsumma Särskilt boende	-88 309	-90 104	-1 795	-37 180	-39 380	-2 200	-51 129	-50 724	405
Bostad särsk serv BoU	-15 010	-14 010	1 000	-15 010	-14 010	1 000			0
Gruppboend vuxna	-335 272	-343 719	-8 447	-144 159	-150 109	-5 950	-191 113	-193 610	-2 497
Servicebostad/ stödlgh vuxna	-37 451	-36 580	871	-2 225	-2 225	0	-35 226	-34 355	871
Korttidsboende/ korttidshem	-60 429	-61 361	-932	-6 005	-6 005	0	-54 424	-55 356	-932
Stödfamilj/ Familjehem	-970	-970	0	-970	-970	0			0
Personlig assistans	-143 696	-140 696	3 000	-143 696	-140 696	3 000			0
Övr. stödsatser	-20 665	-19 363	1 302	-20 655	-19 146	1 509	-10	-217	-207
Daglig verksamhet	-147 233	-151 847	-4 614	-143 762	-141 379	2 383	-3 471	-10 468	-6 997
Kultur & fritid omsorg	-905	-819	86	0	0	0	-905	-819	86
Delsumma Insatser enl LSS	-761 631	-769 365	-7 734	-476 482	-474 540	1 942	-285 149	-294 825	-9 676
Träffpunkt psyk funktionsnedsatta	-1 295	-1 295	0	-1 295	-1 295	0	0	0	0
Personliga ombud	-1 593	-1 579	14	5 510	5 510	0	-7 103	-7 089	14
Delsumma Socialt nätverk/förebygg. vh	-2 888	-2 874	14	4 215	4 215	0	-7 103	-7 089	14
TOTALT	-989 100	-987 196	1 904	-620 667	-613 291	7 376	-368 433	-373 905	-5 472